

Samenwerking CJG- Primair Onderwijs Gemeente Katwijk

Nieuwe werkvorm opgesteld door de werkgroep zorgstructuren PO+CJG+Gemeente

Aanleiding:

Diverse ontwikkelingen maken een nieuw ontwerp van overleg en samenwerking tussen CJG en Onderwijs wenselijk.

De belangrijkste zijn de wens snelle en tijdige zorgarrangementen te kunnen organiseren voor leerlingen die dat nodig hebben.

Daarnaast zorgen ontwikkelingen als Passend Onderwijs en het ontstaan van Centra Jeugd en Gezin voor nieuwe kansen en uitdagingen. Uit evaluaties blijkt dat de huidige overlegstructuren voor vrijwel alle partijen onvoldoende effectief zijn.

Temidden van deze veranderingen is een zorgvuldige afweging van de inzet van, krimpende, financiering wenselijk en noodzakelijk.

Uitgangspunten:

Als er nagedacht wordt over een andere opzet is het goed vast te stellen welke uitgangspunten aan de basis van die opzet ten grondslag liggen.

- Plannen moeten passen in de huidige financiële kaders. We moeten rekening houden met druk op beschikbare budgetten.
- Veranderingen moeten voor betrokkenen zoveel mogelijk winst opleveren in termen van samenwerking, kwaliteit, inzet van beschikbare bronnen en vooral van de beoogde doelstellingen.
- Veranderingen moeten passen in regionale beleidsontwikkeling en afspraken 1 Gezin 1 Plan.
- We willen graag gebruik maken van de positieve ervaringen die opgedaan zijn in de pilot JMW + die per april 2012 beëindigd gaat worden.
- We willen ook gebruik maken van recente ervaringen met het voorangeven aan de samenwerking CJG-PO in de rijnstreek en regio Leiden (pagina's 6 en 7).
- De gemeente, onderwijs en CJG hechten sterk aan een verbrede inzet van JMW op scholen.

Inhoudelijke wensen:

Er is daarnaast ook sprake van een aantal inhoudelijke wensen.

- Ouders moeten centraal staan in de activiteiten voor en rondom hun kind en dus onderdeel uitmaken van de nieuwe afspraken.
- We zijn van mening dat voor een goede leerlingzorg er ook goede leerkrachtzorg nodig is. De samenwerking moet dus ook voorzien in goede, zichtbare zorg en ondersteuning voor de leerkracht op school.
- Recent onderzoek naar de praktijk van casuïstiekoverleg in Holland Rijnland maakt duidelijk dat het opzetten van een nieuw contactmoment met vaste overleggen tussen professionals niet past bij de vraag van dit moment.
- Betrokken professionals moeten denken vanuit de behoefte van de leerling en over de grenzen van de eigen discipline heen kunnen kijken en handelen.
- Veranderingen moeten de zorg in en om school versterken maar ook vorm krijgen vanuit een stevige basis op school en in het CJG. Interne zorg en overlegstructuren moeten dus (aan beide kanten) op orde zijn.
- Vanuit het onderwijs wordt ook deelname aan de meldcode kindermishandeling en jeugdmatch gekoppeld aan de te maken afspraken.

Voorstel:

- a) Structureel contact. Niet acuit.

- Werken vanuit eigen kracht ouders:

Iedere school kan tot 3 keer per jaar een moment plannen waarbij een schoolzorgteambijeenkomst met ouders georganiseerd wordt. Voorstel is per keer zo mogelijk 3 gesprekken na elkaar te plannen waarin samen met de ouder de signalen rondom hun kind worden

vertaald in een plan van aanpak. Vanuit het CJG zijn zowel GGD als JMW vertegenwoordigd in dit gesprek. Omdat het gaat om proces-richtinggevende gesprekken met ouders willen we vanuit het CJG naast de maatschappelijk werker jeugd, de jeugdarts in deze gesprekken inzetten. Hiermee is brede expertise beschikbaar en het maken van efficiënte vervolgspraken het snelst mogelijk. Vanuit het PO kan naast de IBER de directeur/ schoolleiding (als voorzitter) en een onderwijsspecialist betrokken zijn. In het gesprek is helder wie voor de ouders de contactpersoon gaat worden en welke stappen ondernomen gaan worden. Het zou ip moeten gaan om een eenmalig gesprek gericht op het proces, als meer contacten met het gezin nodig zijn wordt dit in een tGIP context vormgegeven (dus met de mensen die heel direct bij zorg/ plan van aanpak en/of behandeling zijn betrokken).

- Dicht bij school, inzet ten behoeve van leerkrachten en IBER:

Naast bovengenoemd voorstel, waarbij zorg en aanpak met de leerkracht gedeeld wordt, is het voorstel dat 3 keer per jaar de GGD jeugdverpleegkundige en MWJ op school aanwezig zijn om met IBER en leerkracht mee te denken rondom zorgen en aanpak van signalen van leerlingen. Het gaat dan zowel om advies voor de leerkracht over b.v. hoe om te gaan met... als over multidisciplinaire beoordeling van signalen m.b.t. leerlingen. Samen wordt zo nodig ook een vinger aan de pols gehouden van leerlingen die eerder in zorgtrajecten hebben gezeten. Dit contact houdt voort op al bestaand overleg op veel scholen en kan zowel los, als in combinatie met reguliere contacten van het CJG met school plaatsvinden.

- b) contact op indicatie, zo nodig acuut:

Als er een directe aanleiding is om snel contact te hebben verandert er niets. School kan via de aan de school verbonden CJG medewerkers advies, ondersteuning en bijdragen vragen (huisbezoek, concrete acties, extra onderzoek). Er hoeft niet gewacht te worden op een overleg, inzet van ondersteuning is daar ook niet van afhankelijk.

Plan van aanpak pilot:

Onderstaande punten zijn besproken op het schoolbesturenoverleg onderwijs d.d. 27 maart jl.

- Er wordt een pilot werkgroep samengesteld bestaand uit vertegenwoordiging van PO, Gemeente en CJG.
- Scholen worden gescreend op de stand van zaken van de huidige interne zorgstructuur (Actie Jaak)
- Uitkomst screening wordt gelegd naast ervaringsgegevens CJG. Hieruit komen acties gericht op het optimaliseren van de interne zorgstructuur per school en wordt besloten hoe de pilot op afzonderlijke scholen vorm zal krijgen.
- Alspraken worden zoveel mogelijk eenduidig uitgevoerd voor alle scholen in Katwijk.
- Vanaf start pilot vervallen de huidige bovenschoolse ZAT's in Katwijk.
- Werkgroep werkt financiële paragraaf uit. Beoogd wordt beschikbare financiën in onderwijs, gemeente en instellingen maximaal te benutten ten behoeve van het beoogde samenwerkingsmodel. Dit kan betekenen dat beschikbare gelden anders ingezet worden en dat bestaande werkvormen veranderen e.g. vervallen.

Inmiddels is de werkgroep tweemaal bij elkaar geweest (23 april en 9 mei). De besprekingsverslagen zijn als bijlagen 1A en 1B toegevoegd.

De kaders zijn uitgewerkt in de bijlage "Samenwerking CJG en Primair Onderwijs". Daarbij is een financiële onderbouwing gemaakt van de personele inzet.

Financiële paragraaf per 6 juni 2012

Uitgangspunten personeel inzet zorgteambespreking

Er is sprake van een ombuiging van bestaande middelen en de aanpak verloopt voornamelijk budgettair neutraal. Het invoeren van de nieuwe werkvorm brengt enkele financiële consequenties met zich mee.

Op dit moment wordt Jeugd Maatschappelijk Werk gemeenschappelijk ingezet vanuit:

Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid JMW+	€ 41.281,-	gemeentelijke bijdrage
*RAS middelen JMW	€ 63.150,-	regionaal budget
WSNS impuls schoolmaatschappelijk werk	€ 10.778,-	WSNS vanuit CFI/Rijk
Totaal	€ 115.209,-	

*De RAS middelen zijn tot en met 2013 beschikbaar. Daarna is er een overgangssituatie voor de jaren 2014 en 2015 in verband met de transitie jeugdzorg. De verwachting is dat aan de uitvoering van JMW prioriteit gegeven wordt en dat de middelen voor dit onderdeel ongewijzigd beschikbaar blijven. Vanaf 2015 zal de transitie op de jeugdzorg (naar verwachting) ingevoerd zijn. Dit betekent dat de gemeente in zijn geheel verantwoordelijk wordt voor de zorg van jongeren. Binnen deze stelselherziening zullen beleidskeuzes (en inzet van middelen) gemaakt worden. Bij de uitwerking van deze notitie wordt geanticipeerd op de toekomstige ontwikkelingen.

Capaciteit JMW in het schooljaar/pilotjaar 2012-2013

De integrale kostprijs van een JMW'er is € 82,- per uur. Met het totaal aan Financiën kunnen 1405 declareerbare uren ingezet worden. Daarbij komen nog 48 uur, omdat de bovenschoolse ZAT's afgeschaft worden.

Voor de declaratie aan de zorgteams zijn 360 uur nodig. Blijven er 1093 uur over om in te zetten voor trajecten. De gemiddelde trajectduur bedraagt 12 uur. In deze berekening kunnen er 91 trajectbehandelingen plaatsvinden. Dit is aanmerkelijk meer dan de 20 tot 25 ZAT casuïstieken die nu ingebracht worden.

Met de uitgaven van € 41.281,- is al rekening gehouden in begrotingspost 648000008-4323213 (GOA).

Inzet Jeugdgezondheidszorg

Om de zorgteams te bemensen wordt door de JGZ reguliere uren ingezet. Zij hebben al vaste overlegmomenten (10 uur per school IB-contacten) met school. Er is een **UITBREIDING** van uren nodig, die de volgende consequenties hebben:

100 uur inzet van de jeugdarts x € 90	=	€ 9.000,-
50 uur inzet van de Jeugdverpleegkundige x € 75	=	€ 3.750,-
Totaal:		€ 12.750,-

Voor de coördinatie van de ZAT's kent de gemeente een jaarlijks bedrag aan WSNS toe van € 10.929, (671600008-4424003). In dit voorstel worden de huidige bovenschoolse ZAT's 4-12 omgezet in zorgteams op school. Er zal **GEEN** bijdrage meer toegekend worden aan WSNS. Het genoemde bedrag kan in mindering gebracht worden op de in deze alinea genoemde begrotingspost.

De extra kosten JGZ vallen grotendeels weg tegenover de kosten die nu toegekend worden voor de coördinatie ZAT. Het voorstel is om deze kosten € 12.750,- ten laste te laten komen van 662001008-444001.

Extra loopvermogen

Om de pilot op een goede manier op te starten is extra loopvermogen nodig. De structuur moet verder ontwikkeld worden, werkafspraken te maken en om het netwerk goed in te richten.

Binnen het CJG wordt aangegeven om hiervoor 2,5 uur per week beschikbaar te hebben voor afstemming tussen JMW en JGZ. Hiermee is een bedrag gemiddeld van afgerond € 10.000,-.

Ook de schoolteams zullen moeten wennen aan de nieuwe werkvorm. Het is noodzakelijk, dat schooldirecties en IB'ers in staat zijn om de zorgteams effectief en efficiënt voor te zitten en de methodiek Handelings Gericht Werkgoed toe te passen (Plan, Do, Check en Act-cyclus). Dit zal per school moeten worden gëimplementeerd. Er zullen twee instructiebijeenkomsten gehouden worden en indien noodzakelijk zullen directies en/of IB'ers geroached worden om de nieuwe rol naar behoren te vervullen.

Voor deze deskundighedsbevordering is een bedrag van € 10.000,- begroot. Dit bedrag kan ten laste komen van het LEA-budget 648000008 4424000.

Intern Begeleiders 6 x 2 uur (overleg CJG en overleg ouders/CJG). Deze formatie-inzet komt volledig voor rekening van het onderwijs. De school hoeft geen rekening meer te houden met bovenschoolse ZAT-besprekingen.

- Bijlage 1A bespreking werkgroep Zorgteams 9 mei 2012
- Bijlage 1B bespreking werkgroep Zorgteams 23 april 2012
- Bijlage 1C historisch overzicht casuïstiekbespreking ZAT KRV
- Bijlage 1D WSNS Handelings Gericht Werken

Werkgroep zorgteams d.d. 9 mei om 09.00 uur in de Duinroos, locatie Otto Baron. Bijlage 1A

Aanwezigen:

Vanuit het onderwijs: mevrouw A. van Bommel (IB'er De Duinroos, locatie Otto Baron) en de heer A. de Best (directeur de Duinroos) Namens WSNS Katwijk de heer J. Duivenvoorden (zorgmanager)

Vanuit het Centrum van Jeugd en Gezin: mevrouw W. Agterof (Kwadraad) en de heer J. Genuit (GGD-jeugdgezondheidszorg);

Vanuit de gemeente Katwijk: mevrouw R. Piek en de heer Haasnoot (beiden beleidsmedewerker Maatschappelijke Zaken).

Korte weergave van het gesprek

Het referentiekader moet voor samenwerkende partijen gelijk zijn. Dezelfde taal moet gesproken en begrepen worden. Vanuit de regio Holland Rijnland - Academische Werkplaats - worden 2 verschillende modellen met elkaar inhoudelijk vergeleken: Engels model (KAF?) en vanuit de Regio Rijnmond. Keuzebepaling: eind 2012.

Voor de lokale uitwerking moeten we rekening houden met de ontwikkeling binnen de regio. We kunnen echter niet afwachten. Na de zomervakantie zal de nieuwe werkvorm operationeel moeten zijn. De verwachting is dat wij niet uit de pas lopen. Het is wel zaak om geïnformeerd te worden over de regionale ontwikkelingen. Joost heeft hiervoor het lijntje met Marianne Bontje.

Belangrijkste kernpunten die uitgewisseld zijn:

School heeft essentiële rol in signalering.

Snelle beeldvorming van de problematiek (quick scan), daarop snel handelen en contacten leggen met zorgverleners om de ondersteuningsbehoefte te bepalen. Het is daarbij van belang dat er een structuur is waar je je aan vast kan houden. Stappenplan/handleiding effectieve en efficiënte zorgteams (NJF) kan dit bieden.

Deelname directeur en IB'er samen is noodzakelijk, vooral in de startfase.

Ouders zijn primair verantwoordelijk. Zij hebben de plicht om kinderen adequaat op te voeden. Blijven over de zorgmijders en bemoeizorg. Samen met ouders bepalen, wat ze wel kunnen en waar ondersteuning nodig is.

Voor de inzet van JMW zijn 360 uren gemoeid voor deelname aan de zorgteams. Deze uren kunnen niet tlv de RAS, die moeten casuïstiekgericht zijn.

Voor de inzet van trajecten is 1045 uur beschikbaar. Door het wegvallen van het ZAT komt dit op afgerond 1100 uur. Gemiddeld berekend is met een traject 12 uur inzet nodig. Voor 30 scholen kunnen circa 90 trajecten gerealiseerd worden. Dit komt gemiddeld neer op 3 per school. Voor het startjaar is het ambtelijke voorstel om extra loopvermogen te realiseren. Het is van belang om tussentijds goed te monitoren en in mei 2013 te evalueren. Op basis daarvan inzet 2013/2014 bepalen.

De informatiebijeenkomst wordt verzet naar 20 juni vanaf 12.00 uur in het Anker, Voorstraat 74.

Willemien, Jack en Joost bereiden het informatieve gedeelte voor.

Daarbij komt aan bod: aanleiding ISO-rapportage, transformatie van ZAT naar zorgteam op schoolniveau, ontwikkelingen Handelingsgericht werken (Passend Onderwijs), CJG-ontwikkeling en samenwerking met Onderwijs (evt regionale/landelijke ontwikkelingen).

Neerzetten nieuwe werkvorm.

Annelies en Andre bereiden een drietal casussen voor. Worden via de mail aan de gehele groep vooraf gedeeld. Svp voor 30 mei a.s. het is vooral van belang, dat er goed neergezet wordt welke stappen de school al heeft ondernomen, ook richting ouders.

Volgende afspraak: 6 juni om 11.00 uur a.s. in het gemeentehuis, Koningin Julianalaan 3

AWH/9mei12

Bijlage 1B

Werkgroep zorgteams d.d. 23 april om 08.00 uur in de activiteitenruimte van het Kwadrant.

Aanwezigen:

Vanuit het onderwijs: mevrouw A. van Bommel (IB'er De Duinroos, locatie Otto Baron) en de heer A. de Best (directeur de Duinroos) Namens WSNS Katwijk de heer J. Duivenvoorden (zorgmanager)
Vanuit het Centrum van Jeugd en Gezin: mevrouw W. Agterof (Kwadraad) en de heer J. Genuit (GGD-jeugdgezondheidszorg);
Vanuit de gemeente Katwijk: mevrouw R. Piek en de heer Haasnoot (beiden beleidsmedewerker Maatschappelijke Zaken).

Korte weergave van het gesprek

In het concept 2 "Samenwerking CIG-Primair Onderwijs-Gemeente Katwijk" wordt gesproken over professionals. Voor de duidelijkheid hier worden alle professionals mee bedoeld, dus zowel vanuit de zorg, als vanuit het onderwijsveld.

Binnen het onderwijs bestaat moeite met het feit dat ouders soms zonder de school in te lichten het particuliere hulpverleningscircuit inschakelen. Hier valt echter weinig tegen te doen. Slechts goed contact en goede communicatie met ouders kan dat mogelijk voorkomen. Ouders zijn altijd de regievoerder.

WSNS-onderwijspartners bereiden een stappenplan voor. Niveaus van zorg is uitgangspunt. Informatie vanuit NJI wordt hiervoor gebruikt (handreiking voor een effectief en efficiënt zorgteam). Naast het feit dat de directeur voorzitter zou moeten zijn van de interne zorgteams, wordt ook gedacht aan een format waarlangs de besprekingen zouden moeten verlopen. Presentatie hiervan op 6 juni tijdens informatiebijeenkomst.

Kwaliteit van de zorgstructuren is van belang voor het welslagen van een nieuwe werkvorm. Gedurende het pilotjaar worden activiteiten ondernomen om inzicht te krijgen. Ondersteunende maatregelen worden ingezet om de samenwerking te realiseren.

Essentieel is dat men elkaar informeert over de trajecten die ingezet worden. En dat aan de "verwijzer" wordt teruggekoppeld

Bij het onderwijs bestaat de behoefte om inzicht te krijgen in de preventieve programma's die vanuit het CIG aangeboden worden.

Zorgteambesprekingen in plaats van bovenschouls ZAT.

Betrekken van ouders is van groot belang. Niet spreken over maar spreken met ouders.

Procesmatige afspraken maken en borgen hiervan.

Hoofdstuk Financiën wordt aangevuld door Kwadraad.

Volgende afspraak: 9 mei om 09.00 uur a.s. in de Otto Baron van Wassenaer van Catwijkschool Asterstraat 49 2223 VG Katwijk, tel: 071-4016580.

Bijlage 1C

Casusistiekbesprekingen ZAT's Katwijk, Rijnsburg en Valkenburg

Schooljaar:	Aantal:
2003 2004	25
2004 2005	19
2005 2006	25
2006 2007	33
2007 2008	24
2008 2009	17
2009 2010	20
2010 2011	16
2011 2012	
2012 2013	

Bijlage 1D

Doel van de externe ondersteuning aan de te formeren zorgteams is het te helpen reflecteren of de 7 uitgangspunten HGW waaronder de regulatieve cyclus voor scholen en zorgpartners op de juiste wijze wordt toegepast in alle niveau's van zorg en ondersteuning.

De begeleiding richt zich op:

Hoe komen de uitgangspunten van HGW tot hun recht in een ZORGTEAM – overleg?

1. Onderwijs- en opvoedbehoeften staan centraal: wat heeft dit kind nodig om een specifiek ontwikkelingsdoel te behalen? Denk aan hulpzinnen betreffende instructie/uitleg, extra leertijd en oefening, meer uitdaging of duidelijke gedragsafspraken met gerichte feedback. Welk onderwijsaanbod en welke opvoedingsaanpak passen hierbij?
2. Afstemming en wisselwerking: het gaat om *deze* leerling in *deze* groep, bij *deze* leerkracht, op *deze* school en van *deze* ouders. We richten ons tijdens de bespreking op de wisselwerking tussen hen. Welke interactiepatronen willen we doorbreken en welke willen we benutten? Hoe goed zijn onderwijs en opvoeding afgestemd op wat dit kind nodig heeft? Hoe verbeteren we deze afstemming?
3. Leerkrachten leveren met passend onderwijs een cruciale bijdrage aan een positieve ontwikkeling van hun leerlingen. Uiteraard zijn ook ouders van wezenlijk belang. Hun opvoeding bepaalt het welzijn van kinderen en hun 'onderwijsondersteunend gedrag' is cruciaal voor schoolsucces. Leerkracht en ouders doen er dus samen toe! Hun vragen staan dan ook centraal in een ZORGTEAM: wat willen zij weten? Hoe denken zij over het kind, de groep, het onderwijs en de opvoeding? Welke mogelijkheden zien zij? Wat hebben zij nodig om het kind te kunnen bieden wat het nodig heeft; wat zijn hun ondersteuningsbehoeften? Ook hierbij benutten we hulpzinnen betreffende kennis, vaardigheden, ondersteuning van, door of met ...
4. Positieve aspecten van kind, leerkracht, groep, school en ouders zijn van groot belang. Naast problematische aspecten zijn deze nodig om de situatie te begrijpen, ambitieuze doelen te stellen en om een succesvol plan van aanpak te kunnen uitvoeren. Deze aspecten komen daarom in ieder ZORGTEAM nadrukkelijk aan de orde. We bespreken, noteren en benutten ze.
5. Samenwerking tussen leerkrachten, leerlingen, ouders, interne en externe begeleiders is noodzakelijk om een effectieve aanpak te realiseren. Dit vergt constructieve communicatie. Samen analyseren zij de situatie, formuleren ze doelen en zoeken ze naar oplossingen. In het kader 'transparant samenwerken' is de aanwezigheid van ouders bij een ZORGTEAM vanzelfsprekend. Het levert een schat aan informatie op en is efficiënt voor school, omdat de aparte gesprekken met ouders voor en na het ZORGTEAM vervallen. De ervaringen tot nu toe zijn zeer positief: zowel leerkrachten en IB-ers als ouders waarderen elkaars kennis en betrokkenheid zeer. Ze ervaren een gezamenlijk perspectief: het belang van hun leerling c.q. kind.
6. Doelgericht werken. We formuleren doelen voor elk ZORGTEAM: wat willen we met deze bespreking bereiken? Welke vragen willen we beantwoorden en welke beslissingen nemen? Wanneer zijn we tevreden over deze bespreking? We formuleren ook doelen

voor de leerling en de aanpak van diens leerkracht en ouders. Deskundigen uit de 'pool' werken vraag- en doelgericht: zij verzamelen alleen die informatie die nodig is voor het vaststellen van een ONDERWIJS ZORG ARRANGEMENT en ze evalueren of het ONDERWIJS ZORG ARRANGEMENT effectief was.

7. De bespreking van het ZORGTTEAM verloopt systematisch, in stappen en transparant. Het is betrokkenen duidelijk hoe men wil samenwerken en waarom. Professionals uit onderwijs en jeugdzorg zijn open over hun manier van werken en over hun plannen en motieven. Het registratiedocument biedt hierbij concrete ondersteuning.